

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“
za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: J. Lampe: Praktična navodila za september. — Iv. Jurančič: Dve napačni misli glede čebelnega prezimovanja. — J. Lampe: Frank Benton. (Konec.) — Dopisi. — Raznosterosti. — Vprašanja in odgovori. — Listnica uredništva. — Mala naznanila.

Praktična navodila za oktober.

(J. Lampe.)

Nastopila je hladna jesen; če ni vetra, je pa megla ali dež, le solčnih dni je malo. Pa saj so čebele za letos z delom pri kraju. S polja se spravljajo zadnji pridelki; ni ga več cvetu, kjer bi čebele brale; le kak prav star bršljan ob kakem parobku dela izjemo, ker privabi ob solčnih dneh nebroj čebel na svoje pozno cvetje, sicer so pa tudi brez tega pripravljene na dolgo zimo.

Kako pa ti, čebelar, si ti tudi pripravljen? Napolnil si svojo medeno posodo, prodal si vosek ali si pa odložil stiskanje za poznejši čas; odbral si izmed dobrih panjev najboljše za plemenjake; spravil si dokaj medu v satovju, da prihodnjo pomlad ne prideš lahko v zadrego, spravil pa tudi veliko praznega satovja, o katerem veš, da je 10—20 krat več vredno, kakor čisti med; proračunil si čisti dobiček ali ga morda že zaprl v skrinjo, strehe nad čebelnjakom pa še nisi pregledal, če ne pušča ali če ne bo puščala čez zimo, kar je bilo v čebelnjaku že davno popravila potrebno; s tem si odlašal celo leto, ker nisi smel, pa tudi ne hotel čebel pri delu motiti. Za take in enake popravke je zdaj najpripravnejši čas, ko čebele le malo lete, pa jim tudi vsako malenkostno vznemirjenje ne škoduje. Vzimanje v pravem pomenu je ta mesec še prezgodaj, zato je še čas pozneje, ko čebele ne bodo več izletavale in se ob prestavljenih panjih motile. Vemo tudi, da so se lani močnejša in pretoplo zadelana ljudstva še v decembru zalegala, kar je bilo čebelam gotovo na kvar.

Mislimo le na potrebno pripravljanje, pred vsem pa se prepričajmo še enkrat o zadostui teži, ker se pogostokrat zgodi, da kak panj po paši nenavadno oslabi. Takemu dodamo ta mesec še lahko medu v satovju ali pa tudi sladkorja, pa bolj gosto ukuhanega, da ga znosijo v svoje zimsko ležišče. Skrbimo pa, da nas mraz ali celo sneg ne iznenadita, kajti ubogali ste me pač, ko sem vam spomladi priporočal, izprazniti čebelnjak preperelega listja, trohnele slame, plesnjive otave, ter ste vse to z materno raševino in dedovim kožuhom vred sežgali na grmadi. Vsako delo ob svojem času, tako sem pisal takrat in tako pišem tudi zdaj. Namesto one nesnage pa priporočam, naj si sešije vsak svojim panjem primerjenih slamnatih blazin, kakor jih je že opetovano priporočal „Čebelar“ in kakršne je videti pri novejših, popolnejših panjih. Slama namreč drži toploto, pa prepušča ob enem zrak, da se čebele po zimi ne zasopejo in vlaga satovja ne pokvari. Najboljša je ržena ali pšenična slama (strešna škopa) pa očiščena plevela in brez klasja. Eno samo zrno lahko privabi miš, da razseklja celo blazino in vznemirja čebele. S škoporezno koso je predolga slama na mah gladko odrezana. Take blazine, enkrat narejene, dajo čebelnjaku čedno notranjost in trajajo več let, ako se nerabljene nabero na vrstico in spravijo.

Dve napačni misli glede čebelnega prezimovanja.

(Iv. Jurančič.)

I.

Slamnat koš je že starodavno čebelno bivališče; že neka slika iz 16. stoletja ga predstavlja. Razširjen je, rekel bi, po vsej srednji in severni Evropi, v vseh zgornjih deželah Avstrije in na Štajerskem, doli do celjskega okraja. Sploh pri nas je bil „koš“ edini panj z nepremakljivim izdelkom. Vobče je znano, da v tem panju, ako so notranji pogoji izpolnjeni, čebele jako dobro prezimujejo. To je umevno že iz tega, ker je oblika koša okrogla, da se v njem gorkota na vse strani enakomerno razširja; potem pa, da je iz slame, ki je v primerno plast spletena, slab prevodnik toplote. Nadalje ima še taka slamnata stena neko drugo lastnost v večji meri, kakor druge tvarine, namreč: luknjičavost, prodornost, da lahko zrak skozi njo prehaja. Tudi tej zračnosti so začeli pripisovati uspeh dobrega prezimovanja. Ta ideja je izkušene čebelarje privedla do tega, da so začeli tudi panje s premakljivim izdelkom delati iz slame, ter da so začeli priporočati v jeseni okno iz panja odstraniti ter jih nadomestiti s slamnato pletenico.

Oglejmo si celo stvar natančneje! Kdor je že kedaj poskušal sam zase panje izdelovati, gotovo vé kako važna je natančnost v meri, sploh glede vse notranjščine; vé tudi kako težko se ta natančnost doseže že z lesom, s slamo pa še niti približno ne; kjer so milimetri pomenljivi, tam se pokaže na centimetre razlika. Nadalje stane slamnata stena mnogo več dela, je torej dražja ter nima nikdar potrebne, oziroma stalne trdnosti; kolikorkrat panj odpremo, vselej se odtrga par betvic slame, in v par letih se lahko skoraj

z roko seže ob oknu v panj. Sploh pa tudi pri dobro izdelanih novih panjih okno ne zapre tako natančno, da bi čebele ob steni ne prišle nazaj za šipo. Posledica je, da vsakokrat, ko odpremo panj, najdemo cele kupe živih in mrtvih čebel v praznem prostoru med oknom in durmi.

To bi bile glavne napake, ki bi nam podražile slamnat panj na satnike, ali bi nam delo v njem otežkočile. Vsekako bi se na to dalo ugovarjati: Če pa čebelam bolj ugaja, kakor lesenim, bi ga vendar bilo priporočati.

K temu pride zdaj drugo, glavno vprašanje, na katero naj čebele same odgovarjajo! Kdor čebelari v košu ali sploh v kakem slamnatem panju, je gotovo opazil v jeseni, ko je čebele iz njega izpraznil, da so čebele vse špranjice zamašile, takorekoč celo notranjščino s smolo oblile; tak panj je znotraj videti, kakor pološan. Saj tudi v lesenem panju vsako najmanjšo špranjico pred jesenjo zadelajo, da se dovolj zavarujejo proti mrazu. Torej čebele nas same učijo, kako potrebujejo; le opazujmo jih, pa bomo gotovo sčasom izvedeli, kaj jim koristi, kaj škoduje. Iz tega je torej jasno, da potrebujejo čebele za zimo toplo bivališče, ne pa preveč zračno, da bi veter lahko skozi pihal. Ako je žrelo 1 cm visoko in 8 cm široko, kar se je v največ krajih kot pravilno določilo, prihaja čebelam dovolj čistega zraka; saj vemo, da so v zimskem času jako mirne, toliko da dihajo ter se le toliko gibljejo, kolikor se jim treba za živežem pomikati. Ta mir se pa seveda le vzdrži, če jih kaj ne vznemiruje, ter so panjeve stene dovolj debele, tople. V hladnih panjih morajo močnejše dihati, več uživati ter se tudi telesno gibati, da si narejajo potrebno gorkoto, ki jim preveč skozi tenke ali drugače pomanjkljive panjeve stene odhaja. Kdor je tedaj namenjen, omišljati si nove panje, naj ne zamudi skrbeti, da bodo stene dovolj tople; dvojne stene v skupni debelosti 8—9 cm, vmes pa s slamo izpolnjeno, to zadostuje.

Žrela pustimo tudi v zimi popolnoma odprta, ne zožena, le deščico ali kos strešne opeke prislonimo, da solnce ne sije v žrelo, in veter ne more pihati naravnost v panj. Kjer se je bati miši, n. pr. v spodnjih vrstah čebelnjaka, se pritrđi v zimskem času kos matične mreže na žrelo; drugih zapornic pri nas ne rabimo. Deska, ki jo prislonimo k žrelu, je tudi sredstvo proti raznim ptičem, ki bi sicer čebele vznemirjali.

Ker torej čebele slamnate stene s smolo prevlečejo in neprodorne storijo, je tudi nasvet: okno odzvzeti in nadomestiti s slamnato pletenico, popolnoma ničev in prazen. Slišal sem že včasih, kako je kdo vestno in natančno učil: „Jeseni se mora okno odzvzeti in s pletenico, oziroma z blazino nadomestiti“ sam pa blizo tega in še marsikaj bolj potrebnega ni storil! Bodimo rajši odkritosrčni! Jaz že od pamtiveka puščam okno čez zimo v panju, pač pa za dej k oknu pridenem pletenico in še polo „bate“, da je v panju tudi od zadnje strani dovolj toplo.

Ne mislimo, da je šipa sama na sebi kriva, da se tam mokrota nabira in vsled tega satovje plesni. Saj smo že gotovo večkrat našli v slamnatem, ali kakem lesenem panju stare vrste, kjer sploh šipe ni, da je bil cel kos stene in zraven satovje plesnjivo. V spodnji vrsti in ob straneh čebelnjaka najdemo večkrat dovolj mokrote in plesnobe, oni panji v osredju vrst so pa

popolnoma suhi, dasi smo znotraj vse enako opremili. Kaj pa je bilo tukaj krivo? Na dotičnem kraju je bil panj preslabo proti mrazu zavarovan: vodeni sopari se na hladnem zgostijo v kaplje ter ondi povzročajo mokroto, plesnobo.

Pustimo torej okno v panju ter še dodajmo zadej toplo pletenico ali blazino, pa bo bolj toplo, nego pletenica sama. Saj tudi samo pletenica splesni, če je pretenka ali drugače preslaba.

Še več toplote odhaja v zimi iz onih panjev, ki se odpirajo od zgoraj ter imajo samo pletenico za pokrov. Kdor se hoče prepričati, naj prazen panj dobro zapre ter ga skozi žrelo z dimom napolni. Saj vemo, da je topel zrak lažji ter se vzdiguje navzgor.

II.

Ne more mi v glavo da bi bila to danes laž, kar je bilo včeraj resnica. N. pr.: Do novejšega časa se je učilo, da se mora za pravilno sajenje sadnega drevesca izkopati velika jama ter pridjati po razmrju več ali manj dobre zemlje in komposta. Kar pride iz Amerike nasprotni nauk: „Celo majhne jame in zemljo okoli drevesca trdno potlačiti!“ Narobe svet! To mi je namreč prišlo na misel, ko sem pred kratkim čital nekje, da je bolje majhna čebelna ljudstva vzimati, ker se taka spomladi boljše razvijajo; pri močnih je pa bojda v zimi mnogo izgube in spomladi gredo počasi naprej. Pri vsem skrbnem preiskovanju zopet nisem mogel najti dotičnega spisa, da bi si ga od vseh strani še enkrat ogledal, zato ne morem tukaj o tem podrobneje razpravljati, rečem samo, da bomo v tem ostali pri starem. Močne panje bomo vzimovali, če hočemo v prihodnjem letu upati uspeha. Čim boljše seme sejemo, tem obilneje žanjemo! Saj sem jaz že več let prezimoval po dva „rezervista“, t. j. pol manjša od navadnih plemenjakov, namreč samo na eni vrsti satov, in to zavoljo matic. Če pa jih nisem rabil, pustil sem te „polovičarje“ še naprej. Seveda v teku leta so se primeroma prav dobro razvili, da je vsak svojo etažo izpolnil. Dala sta mi po dva vkup enega narejenega roja, ali pa v jeseni toliko medu, kakor en sam navaden drug panj. O kakem boljšem uspehu slabih ljudstev pa po izkušnji ne vem nič povedati.

Te vrstice naj dokazujejo, da pride človek po površnem opazovanju in napačnih nazorih do krivih sklepov in krivega prepričanja.

Frank Benton.

(J. Lampe.)

Konec.

Pazljivi bravec bo pač vprašal, kje je jemal Benton sredstva za dolgo in drago popotovanje, odkod je dobival podporo, da je preživel sebe in še troje družine. Da je čebelarstvo res dobičkanosno, tega Benton ni samo učil, nego tudi z vzgledom dokazal. Vzgajal je matice in jih pošiljal daleč po svetu, kajti njegovo ime je bilo takrat že znano povsod, kjer se goji čebelarstvo in se bero angleški čebelarski listi. Poleg angleščine, svojega materinega jezika,

priučil se je na svojem popotovanju in že preje tudi italijanskega, francoskega in nemškega jezika. Mnogo več kakor s čebelarstvom, bavil se je tudi s pisateljevanjem, ki mu je doneslo lepe svote. Mislimo si, da se naseli v našo sosesko tujec z ženo in otroci, katerih nobeden ne govori našega jezika, ki kaže po eni strani visoko omiko, po drugi strani pa se zadovolji s preprostim stanovanjem in preprosto hrano, ki se bavi s čebelarstvom, o katerega dobičkonosnosti nimamo najboljših pojmov, zlasti ako se to vrši v malem, recimo z 20 do 50 ljudstvi, čebelari po načinu, ki se od našega bistveno razločuje, pa imamo podobo čudne vloge, ki jo je igral Benton skoraj povsod, koder je hodil in čebelartil, zlasti pa še med nami. Benton se ni navezal na kraj, kamor je prišel, dasi se je poprijel dela povsod z isto pridnostjo in z isto občudovanja vredno vstrajnostjo. Naprej, naprej, je bilo njegovo geslo in le na popotovanju se je čutil srečnega. Ko se je kakega kraja naveličal, zbral je večjidel jako pičlo število svojih učencev in občudovavcev ter prodal na javni dražbi z večjo ali manjšo srečo do zadnjega panja čebel in do zadnjega orodja, ki si ga je bil naredil večinoma sam ter odšel prazen, kakor je prišel. Kjerkoli se je ustavil, pričel je čebelariti iznova. Eno le je Benton vedno jemal s seboj, in to je bila mala steklena skrinjica z delom neke male, medunosne živalce melipon imenovane. To skrinjico je imel pri sebi potujoč v stari, to skrinjico je nosil, ko se je vračal v novi svet.

V občevanju je Benton ponižen in skromen, v vedenju pa eleganten in prikupljiv. Steklena skrinjica pa je bila sredstvo, da se mu je približal marsikak radovedni sopotnik, kateremu je razkril svoje srce in si ga je tako pridobil kot prijatelja in večkrat tudi pospeševatelja svojih velikih načrtov.

O raznih dogodkih svojega skoraj romantičnega potovanja govoril je Bentou o raznih prilikah. Enakih dogodkov doživel je tudi pri nas, in enega teh sem bil sam za grmovjem skrita priča. Tožil mi je opetovano, pa naletel sem tudi sam, da hodi nek fantalinček na njegove čebele kamenje metat. Benton ga zalezuje, nekega dne tudi ujame in pošteno preklesti. Dereč se steče fant domov k svoji materi. Malo pozneje privihra mati jeze se peneča in z rokami mahajoča nad Bentona, obsiplje ga z raznimi psovkami, kakor Turk, berač, capin, špijon, bogotajec i. dr., kakršnih ne najdem v nobenem besednjaku. Benton posluša mirno in ne trene niti z očesom, kar pa ljuto mater še bolj razkači, tako, da prične metati vanj blato in pesek. Benton se previdno umika med svoje čebele, ženska pa mu drzno sledi in nadaljuje svoj napad ter kolne in maha z rokama, da je postalo odveč celo čebelam, ki so se zakadile vanjo in rešile Bentona iz sitnega položaja.

Njegovo skrivnostno bitje je bilo povod raznim sumničenjem. Nekateri so ga dolžili, da je ogleduh, ki dela načrte za druge države. Drugi so menili, da je političen pregnanec, ali da se skriva pred kaznijo za svoj izvršeni zločin. Zopet drugi so sodili, da zapravlja imetje svoje bogate soproge. Bili so pa tudi taki, ki so imeli Bentona za navadnega sleparja, ki dela dolgove, kamor pride, kadar pa je čas plačati, vzame ga noč. Vsa ta in še mnogo drugih sumničenj prenašal je z ono mirnostjo, katere je zmožen le Amerikanec ali kvečjemu Anglež. Popotovati celih deset let v takih in, kakor je sam

rekel, še v hujših okolščinah, v službi svojega vzvišenega cilja, koristiti svoji domovini s proučevanjem tujega čebelarstva, tega umeti nam takrat ni bilo mogoče, dasi je tega šele 15 let, in to ravno je veseli pojav, ki kaže, da smo v tem času izdatno napredovali. Seznanil pa sem se z Bentonom najprej kot pisateljem. Prišel me je bil namreč vprašat, koliko žičnih niti gre na 1 cm² v takoimenovani Davyjevi svetilki, ki jo rabijo rudokopi. Odslej sva občevala vedno gosteje, kajti on je rabil raznih znanstvenih knjig, jaz pa sem hrepenel po čebelarski vedi.

Kaj vse si imata povedati prijatelja, ki se 15 let nista videla, katerih eden je med tem obhodil pol sveta, se ne da popisati, bilo bi preveč. Omenim le na kratko, da me je njegova posetnica tako iznenadila, kakor bi me iznenadil o božiču čebelni roj. Med drugim pripoveduje: „Izšolal sem svoja otroka. Hči je v državni službi in mati pri njej, za te mi ni treba več skrbeti. Sin je tudi v državni službi, zadostil je deloma vojaški dolžnosti, in ker mi vlada dovoli enega spremljevalca, izbral sem si njega, in jaz sem v službi poljedelskega ministrstva Washingtonske vlade in potujem kot strokovnjak. Prehodil sem do sedaj Angleško, Francosko in Italijo; v Rimu pridružila se mi je še moja tam živeča nečakinja, in tu k vam smo prišli trije mesto enega. Dalje mislim iti na Balkan, od tam v Malo Azijo, potem v Palestino, Sirijo, Kavkaz, Perzijo, Afganistan, Pandschab, Indijo, na Philipine in od tod domov v Združene države. Nečakinja se vrne preje, kajti celo mene in sina utegne oprezni afganistanski emir obrniti nazaj. Nameravam zlasti še seznaniti se s kavkaško čebelo, ki je menda še krotkejša kakor vaša. Vaša čebela je v Ameriki na najboljšem glasu, glede pridnosti jo utegne prekositi le zmes vaše s cipersko, toda vam kaže gojiti le čisto pleme, ker le s čistim plemenom smete še dalje kupčevati. Smešna je trditev, da vaša čebela prerada roji, da matica preveč zalege stavi, kajti s tem je dokazano le, da vaše čebelarstvo še ni na stopnji, katero vaša čebela zahteva, da so vaši panji še vedno premajhni.“

Ko dobite, cenjeni čitatelji, v roke ta moj skromni, moža kakor je Benton, nevredni popis, bodite uverjeni, da tudi Bentonovo spretno pero ni mirovalo preje, kakor da je vas in vaše čebelarstvo, zlasti pa vašo pridno čebelo popisalo in proslavilo, in da bo ta popis v angleškem jeziku bral tako osamljeni naseljensec sredi ameriških gozdov, kakor mrzlokrvni Anglež na svojem megljenem otoku, tako tužni Avstralec pod velikanskim eukalip-tovim drevesom, kakor rumeni prebivavec bogate Indije.

Benton se mudi zdaj v Kavkazu. Dne 28. pr. m. mi je poslal razglednico iz Tiflisa, odkoder je rabila 8 dni do Kranja.

Dopisi.

Iz Volčjegrada. „Čebelar“ še ni imel dopisa iz naše vasi. Izmed 65 gospodarjev smo 4 čebelarji. Pri naši hiši čebelari že šesti rod. Ded mi je pripovedoval, da so ob času Napoleona I. hodili tod Francozje, in leta 1812.

so večkrat okušali naš med, ki ga niso mogli prehvaliti. Ded ga je dal nekemu vojaku tudi kosec za na pot, in ta mu pomoli zanj frank. Pravijo, da je naša hiša v tem kraju najstarejša, jaz pa sem med sovaščani tudi najstarejši, vendar čebelarim napredno, to je s panji s premakljivo notranjo opravo. Jeseni ne morim čebel z žveplom ali s škornji, kakor naš Joža, Janez in Luka, ampak se ravnam po nasvetih, o katerih sem bral v društvenem listu „Čebelarju“. Kot sem omenil, sem že star in lahko rečem, da po starem načinu tudi izkušen čebelar, vendar priznam odkrito, da bi brez našega strokovnega lista ne spoznal nikdar pravega čebelarstva, ki postane tako šele po navodilih, kakršne podaja ravno naš „Čebelar“. Zato naj nihče, tudi star čebelar ne trdi, da že vse zna, ampak naj meni verjame, da se iz „Čebelarja“ šele pravega čebelarstva nauči, kakor sem tudi jaz na stare dni mnogo pridobil. Ali ni to napredno, če odprem jeseni panj, odvezam po potrebi satnik za satnikom ali tudi vse ter čebele pridenem drugim, močnim plemenjakom, satnike pa v točilo in drrr... pa že točim kot starina čist med v lepe steklenice? In to, menim, da je tudi napredno, če prodajam med izlahka po najmanj 1 K 60 h. Potem pa še velika mera! 40—50 kg težki panji niso zdaj nobena redkost, rojev pa prej tudi nikdar nisem takih imel. To in tako mi dela zdaj na večer mojega življenja najlepše veselje, in z željo, naj bi naše ljubo čebelarstvo napredovalo na vseh koncih in krajih, skončam te vrstice in pozdravljam vse čebelarske brate!

Vin. Metlikovič, čebelarska korenina.

Sad, dne 23. septembra. Jesenske kvatre, naša trgatev, zopet je tu. Naše nade, da bodo v jeseni vse medene posode premajhne, se deloma niso uresničile. In kdo je temu kriv? Recimo da v začetku vroč in suhoten ter proti koncu deževen mesec cesarja Avgusta. Vendar te muhe mu bomo že spregledali, ker so se vsi, razun v vsaki stroki neizogibnih revčkov, roji in izrojenci toliko založili s temnorumenim ajdovim medom, da brez strahu pričakujejo časa, ko „prikašljala bo starka zima“.

Spomladna in poletna čebelna paša je bila letos pri nas prve vrste, zlasti v majniku. Še celo slaboglasni julij jim je privoščil svoj pičli porcijon. Vsled tega so bile čebele pred ajdo posebno živalne, in smo si obetali zlate gradove, toda nekoliko nas je že uščipnilo.

Prvi roj sem ogrebel 17. maja, njegov tovariš pa se je isti dan skujal in jo popihal nazaj. Takisto je naredil tri dni pozneje. Šele 26. maja je s pevko dosegel svoj cilj. Iz 21 plemenjakov sem dobil 38 rojev, katerih število sem skrčil na 26. Navadno pri nas čebele do sv. Vida odrojijo, tako sem menil, da bo tudi letos. Kar dobim nepričakovano po večdnevnem deževju dne 26. junija zopet dva roja prvca. Jednega sem pridružil nekemu slabiču, drugega pa sem vsadil v „Samsona“. In baš ta „Samson“ se mi je zdaj obnesel najslabše. Menda je namesto po Filistejcih mahnul semtertja tudi po svojih varovankah. Za „kazen“ mu bom konfisciral vse njegovo imetje, on pa bo skozi celo zimo stal na končnici praznega panja z oslovsko čeljustjo v roki kraj kupa mrtvih Filistejcev. Vsem čebelarjem pozdrav!

J. K. Kastelic.

Pozor!

Pozor!

Nova čebelarska knjiga!!!

V kratkem izda naše društvo **čebelarski knjigi**, ki ju je spisal najduhovitejši slovenski čebelar Anton Janša. Vsebina je vseskozi imenitna in spisana za čebelarstvo v naših navadnih panjih. Prva knjižica govori o rojenju, druga pa obsega popoln poduk v čebelarstvu. — Cene bodo zelo nizke. — Kdor želi, da se mu dpošljete, ko bosta dotiskani, naj to naznani društvu.

Raznoterosti.

Letošnji čebelarski sejm v Ljubljani je bil nenavadno dobro obiskan. In ravno na dan po odkritju spomenika našemu Francetu Prešernu so se zbrali čebelarji ter zborovali tam pod spomenikom. Gotovo kakih 50 jih je bilo, med njimi tudi gg. blagajnik in tajnik našega društva. Vse bolj živahni smo bili. Saj pa temu ni čuda, panji so precej pezni, kar se ne pripeti preveč rado. Ceno smo določili na 74 vinarjev kilogram. Pa naj čebelarji zapojejo kakršnokoli pesem, Jur Dolenc jo zavije po svoje in vsa čebelarska žlahta pritegne za njim. Dolenc je dejal, da ne plača dražje kot po 70 vin. kilogram, čebelarji so mu pa molče pritrtili in vozili k njemu...

Kakor nam je obljubil g. tajnik Bukovic, bo „Slovensko čebelarsko društvo“ priredilo prihodnje leto na ta dan velik čebelarski shod, na katerega se bodo povabili tudi ljubljanski medarji, da napravijo čebelarji z njimi obračun in se jim pove v obraz par poštenih resnic, a navzočim čebelarjem pa pojasni, kdo so medarji in kakšno blago se dobiva pri njih. Tisti dan pa vsi čebelarji na noge, postavite se za to kar vam gre ter bodite složni in pokažite medarjem, da niste šleve ampak možaki, ki znajo ceniti svoje blago, možaki, ki so se naveličali plesati kakor se medarjem poljubi! ✎

Čebele o solnčnem mrku. Ravno sem sedel blizo čebel, ko je 30. avgusta t. l. solnce začelo izgubljeni svojo navadno svetlobo. Spomnil sem se, da sem pred mnogimi leti nekje čital, da so se čebele o solnčnem mrku čudno obnašale. Sklenem tedaj, da hočem videti, kako bo vplivala ta izvanredna naravna prikazen na čebele, ki so ravno precej živahno letale na ajdovo pašo. Svetloba je postajala čedalje bolj tužna, toplota se je znižala za kakih 5° R. in tudi čebelno letanje je postalo bolj tužno in medlo. Prenehale so s časom iz panjev letati, le domu so še priletavale; bile so nekako medle, tako da so težko priletavale do žrela. Nekatere so usedale po panjevih stenah ter počivale, druge so padale na tla, odkoder so se težko vzdigale. Vse to težko kretanje je seveda povzročilo, ker je postalo hladneje. Ko je mrk minil, postalo je zopet za 2° R. topleje in čebelo so zopet živahneje letale. Kako bi se neki obnašale, ko bi solnce popolnoma otemnelo; menda bi trumoma priletele domu, kakor o prihajajoči nevihti.

Iv. Jurančič,

Čebelarski pregovor. K uspehu v čebelarstvu je potrebno malo orodja, pa veliko spretnosti in strokovne znanosti! Iv. Jurančič.

Kolumbove medstene. Tako imenuje tvrdka Otto Schulz (Buckow-Mark) svoje najnovejše medstene, ki so napravljene prav kakor voščene, a iz $\frac{1}{16}$ mm debele ploščevine. Pomočene so v raztopljen vosek. Pravijo, da čebele lepo izdelajo satovje, ki je, kar je umevno, nerazrušljivo. Za satnik normalne mere stane tukaj medstena 30 h, kar ni drago, ker je takorekoč za večno, kajti če je vosek na nji že prestar, se odtali, medstena zopet povošči, in čebele jo zopet izdelajo. Pa počakajmo še nekoliko, da bodo izkušnje pokazale, če se bodo res dobro obnesle.

Čudna čebelna stanovanja. Na Nemškem je imel neki krčmar na dvorišču zloženih več praznih sodčkov za pivo. Nekega dne prileti na dvorišče močan roj ter se za stalno naseli v enem teh sodčkov. Krčmar je sklenil postati čebelar ter pustiti roj v sodčku kot prvega plemenjaka. — Na Češkem pa se je naselil roj med dvojna vrata v neki graščini na hodniku, ki veže v drugem nadstropju graščino s cerkvijo. Ker ni v graščini več mesev nihče stanoval, in se vrata niso odpirale, so zlezle čebele skozi luknjico pri ključavnici ter napravile na podboju med vrati lepe sate. Izletavale so prav pridno skozi ključavnico. — Takih čudnih slučajev je navedel „Čebelar“ tekem let že več, in ta omenjena zopet dokazujeta, da čebele za stanovanje niso posebno izbirčne.

Trotje z rdečimi očmi. O trotih z belimi očmi smo v „Čebelarju“ že brali, zdaj pa prinaša neki nemški čebelarski list novico, da je našel učitelj Schulz v Jarkowu trota z rdečimi očmi.

Okamenelo čebelno gnezdo. Na peščenem nasipu ob reki Odri je našel neki ribič 30 cm veliko čebelno gnezdo, ki je bilo popolnoma okamenelo. Oddal ga bo muzeju za šlezzijske starinske znamenitosti.

Čebelarski magnatje. V Združenih državah v severni Ameriki ni nič manj kot 600 čebelarjev, ki imajo vsak čez 500 panjev čebel, kapitan J. E. Hetherington pa jih ima čez 3000. Seveda jih je potem še nebroj s pod 500 panjev.

Velika slasčičarna. Tvrdka H. Häberlein potrebuje za medeno pecivo vsako leto 50.000 do 60.000 kg medu.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Imam še vse stare panje, in ko jeseni trgam, pustim lepe in mlade sate, da jih postavljam spomladi rojem v panj, a skoraj vsako leto mi jih uničijo črvi polovico ali celo vse. Kako mi je ravnati, da ohvarujem satje dobro do uporabe? (*J. F. v O.*)

Odgovor: Satje je za čebelarja zaklad, ki sicer ni tak kot dobra dela, ki jih molji ne snedo, pa velik zaklad je le, čeprav imajo molji, oziroma večje poseben fiduc nanj, da ga jim človek težje skrrije, kot tatovom. V nekem dopisu iz Želimelj smo brali nekoč, da se je v panju, ki je bilo v

njem satovje, zaredilo vse živo črvov, da bi panj kmalu sam prilezel izpod postelje, kjer je bil hranjen. Dotični čebelar je imel gotovo že žalostno izkušnjo, da najde večča v čebelnjaku na neumljiv način v zaprt panj, zato je spravil panj v sobo, meneč, da je zdaj varen pred veččami. Da, v sobi res ni večč, in tam pod posteljo bi tudi pri odprtem oknu ne našle tako kmalu satovja v panju, a stvar je ta, da je bila zalega večč v satju že od prejšnje jeseni. Če opazujemo jeseni zadnje večče, takoj lahko vidimo, da se obnašajo veliko bolj nasilno kot v poletju. Če tam o Kresu čebela majhno steče na bradi ali na sprednji končnici za veččo, ta takoj zbeži ali zleti, jeseni pa se ne zmeni drugače, da jo morajo čebele s silo, kakor nerade, ker leté luskinice od nje, proč spraviti, ali pa zleze kar med njimi, skozi vso stražo v panj ter se stisne v kak kotic, ali pa med nezasedeno satje, kjer kar mimogrede zalega jajčeca, ki jih s prostim očesom ne opazimo in tudi prve dni kot ličinke ne, ko so še komaj po 1 mm dolge. Za tak drobiž se pa čebele ne menijo, da se naposled le zajé v satovje ali v kako špranjo, kjer tudi prezimi. Zato se ni treba čuditi celo najmočnejšemu panju, češ, kje je dobil ta črve, če jih zapazimo spomladi, ko se prično trebiti, med drugo nesnago na panjevi bradi, kar je objednem zanesljivo znamenje, da ima panj matico, ki že zalega. Iz vsega tega lahko previdite, da je treba, predno shranimo satovje, zalego večč uničiti, kar se najlaglje doseže, če se satje v zaprtem panju ali v kaki skrinji, omari ali zaboju zažvepla, ali v kaki primerni posodi, n. pr. v čebru zalije z vodo. Na vetru se jajčka večče ne izvale, če jih je še toliko na satju, zato tudi hranijo nekateri satje na prepihu. Priporočajo tudi devati med satovje suhega pelina ali orehovega listja, a tako radikalnega sredstva kot je žveplo ni, zato ga rabite tudi vi proti veččam, namesto za morenje čebel. Prvič zažveplajte pri shranitvi, od aprila naprej pa vsakih 14 dni do en mesec, kakor sploh posoda drži žveplen plin.

Vprašanje: Na sv. Ane dan, t. j. 26. julija, sem dobil drujca od prvca, še precej lepega nučka. E, sem dejal, pa naj ostane, bom videl, kaj bo napravil. Ob tednu sem že našel prva redno zastavljena jajčka, čez 14 dni potem pa sem zapazil skoraj v vsaki celici po več jajčkov, prav kakor pri trotarju. Zdaj bi pa rad vzel nekemu močnemu prvcu njegovo čezdveletno matico ter jo nadomestil s to nučkovo, pa me malo skrbi, ker bi ji kmalu spomladi prišlo na misel, da bi obratno sploh nič več ne zalegala, češ ker sem lani preveč, pa zdaj ne bom. Omenim tudi, da je tako prekvato lepa, kakršne še svoj živ dan nisem videl. Kaj neki naj storim? (*Fr. L., v S.*)

Odgovor: Najprvo Boga zahvalite za tako matico, potem vzemite prvca matico in jo uničite; čez par ur, ko se zavedo čebele brezmatičnosti pa mu pridenite nučkovo matico s čebelami vred. Zdaj lahko še rečete če hočete „križ božji“ ter zaprete panj, potem pa brez skrbi pričakujete spomladi, ker od dobre matice je največ odvisno, a ravno omenjena je toli rodovitna, da je imela premalo celic na razpolago ter zato po več jajčkov v eno celico znesla.

Listnica uredništva.

Gosp. A. P. v G. T.: V prihodnjem letniku se bo oziralo na vašo željo, saj je prav umestna. — Gosp. M. H. v B. B.: Za to številko nismo mogli dočakati klišejev, zato priobčimo ves vaš članek s podobami v prihodnji številki, ki bo toliko obširnejša, kolikor je ta manjša. Tudi podobo Bentona smo do danes zaman pričakovali, zato se je ta številka nekoliko zakasnila. — Gosp. Fr. G. v L. in gosp. V. M. v V.: a) Prosimo kaj pomeni beseda »škalir«? b) Kako morite čebele »s škornji«?

Mala naznanila.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le dvakrat v letu.

Čebele, plemenjaki 30–35 panjev in jeden **škalir** se po primerni ceni prodajo. Obrniti se je na g. A. Verč-a, nadučitelja v Kanalu.

Slovensko čebelarско društvo v Ljubljani

prodaja

starejše letnike „Slovenskega Čebelarja“.

Cene so: Nevezan letnik (1–6) po **2 K**; v krasne izvirne platnice vezan po **3 K 30 h**; same platnice so po **80 h**. — Pošilja se poštine prosto. — Lanski letnik je pošel.

12 dobro ohranjenih Dzirzonovih panjev

satnik 28 × 16 po 2 K;

Gerstungovce po 5 K, pločevinaste posode po 5 kg vsebine à 30 vin.

proda **I. N. Babnik** v Ljubljani.

Advokat

dr. Franc Ksav. Poček

naznanja uljudno, da je otvoril svojo

pisarno v Ljubljani na Starem
trgu št. 30, II. nadstropje,

v hiši gospe Marije pl. Plautz tik
postajališča električne cestne želez-
nice na Sv. Jakoba trgu.

Zanesljiv pitanec

ima na prodaj čebelar

Franc Unger v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Cena 1 K 20 h kg.

Čebele kupuje

M. Ambrožič v Mojstrani na Gorenjskem.

Prodaja pa isti umetno satovje iz pravega čistega voska po najnižji ceni.

Semena rdeče detelje (inkarnat), esparsete, facelije, ranjak ali uročnik (Tannen- oder Wundklee)

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIŃ V LJUBLJANI.

Velikanska pesa

(kvedlinburška)

kraški in ameriški grah, ruski lan, vse vrste detelje, posebno za čebelno pašo, 'Facelija' in 'Esparsetta'; vse vrste travnih semen za napravo ali izboljšanje senožeti, kakor tudi vse vrste zelenjadi, zajamčeno kaljive pri

PETER LASSNIK-u, Marijin trg v Ljubljani.

Zaradi preosnove svojega čebelarstva **prodam**

160 malo rabljenih Gerstungovih panjev

s **predno dvojno steno, vratmi in pokrovom**, vse iz 3 cm debelega smrekovega lesa, zunaj barvani, znotraj napojeni s **karbolinejem**, z **mediščem**, **mrežastim okencem**, **balonom**, **2 slamnatima blazinama**, brez satnikov po K 9.—, brez **medišča in blazin** pa po K 7.—.

Panji so cinkani in sploh skrajno trpežno napravljeni. Prilika je tedaj ugodna za onega, kdor se hoče s panji preskrbeti.

Anton Žnidersič, Il. Bistrica.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.